

บันทึกข้อความ

โรงพยาบาลสงขลานครินทร์
คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
รับที่ 63-006900
วันที่ 6 เม.ย. 2563
เวลา 14-01

ส่วนงาน ภาควิชาพยาธิวิทยา คณะแพทยศาสตร์ โทร. 1551

ที่ มอ 364/63-01394

วันที่ 15 เม.ย 2563

เรื่อง ขอชี้แจงแนวทางการปฏิบัติการส่งตรวจชิ้นเนื้อของผู้ป่วยที่สงสัยหรือติดเชื้อ COVID-19

① เรียน ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสงขลานครินทร์

เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทางหน่วยพยาธิวิทยาภาควิชาพยาธิวิทยา จึงขอชี้แจงแนวทางการปฏิบัติการส่งตรวจชิ้นเนื้อของผู้ป่วยที่สงสัยหรือติดเชื้อ COVID-19 ตามประกาศของราชวิทยาลัยพยาธิแพทย์แห่งประเทศไทย ณ วันที่ 7 เมษายน 2563 ตามรายละเอียด ดังนี้

1. เมื่อแพทย์ตัดชิ้นเนื้อให้นำชิ้นเนื้อแช่ในภาชนะชั้นที่ 1 บรรจุน้ำยา 10% Neutral buffered formalin (10%NBF) ทันที โดยให้น้ำยา 10%NBF มีปริมาตร 10 เท่า ของชิ้นเนื้อขนาดเล็ก หรือท่วมชิ้นเนื้อขนาดใหญ่ (ในกรณีที่เป็นชิ้นเนื้อขนาดใหญ่ ควรให้ศัลยแพทย์ผู้ทำการผ่าตัดผ่าน/ผ่าชิ้นเนื้อก่อนนำชิ้นเนื้อแช่ในน้ำยา 10%NBF เพื่อให้ชิ้นเนื้อสัมผัสน้ำยาได้มากที่สุด)
2. ปิดภาชนะชั้นที่ 1 ที่บรรจุชิ้นเนื้อ และน้ำยา 10%NBF ให้สนิท ติดฉลากระบุข้อมูลผู้ป่วย
3. นำภาชนะดังกล่าวบรรจุลงในภาชนะชั้นที่ 2 ที่ทำด้วยวัสดุที่แข็งแรง คงทน เช่น พลาสติกกล่องโฟม เป็นต้น และให้ติดฉลาก Biohazard หรือป้ายระบุ "ติดเชื้อ"
4. นำไปส่งตรวจที่ระบุข้อมูลทางคลินิก และมีสัญลักษณ์ หรือระบุ Biohazard หรือป้ายระบุ "ติดเชื้อ" แยกส่งโดยไม่นำไปบรรจุในภาชนะชั้นที่ 2 และไปส่งตรวจต้องเขียนในที่สะอาด ไม่ปนเปื้อนเลือด หรือสารคัดหลั่งของผู้ป่วยเด็ดขาด
5. นำส่งสิ่งส่งตรวจที่บรรจุในภาชนะ 2 ชั้น พร้อมไปส่งตรวจทันที
6. ในกรณีที่ผู้ป่วยสงสัยหรือติดเชื้อ COVID-19 ของได้รับ Specimen ที่เป็นชิ้นเนื้อสด เช่น Frozen section, Immunofluorescence (IF)

ทั้งนี้ภาควิชาฯ ได้ส่งคำแนะนำการจัดการสิ่งส่งตรวจทางพยาธิวิทยาภาควิชาของผู้ป่วยที่สงสัยหรือติดเชื้อ COVID-19 มาด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งฝ่ายบริการพยาบาล คลินิก หอผู้ป่วย ห้องผ่าตัดใหญ่ และภาควิชา ทราบด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

(อาจารย์นายแพทย์วิระชัย สมัย)

รักษาการในตำแหน่งหัวหน้าภาควิชาพยาธิวิทยา

②

19 เม.ย. 2563

ดำเนินการ
สำนักงาน รพ โทร.101 :-2
เรื่อง
☐ จรจ-ศอ.รพ.
☐ - ภ.พยาธิ.
☐ Scan- all-unit
☐
☐
ทำเรื่อง/ส่ง 16 เม.ย. 63
ชื่อ ๑๐ เม.ย.

คำแนะนำ

การจัดการสิ่งส่งตรวจทางพยาธิวิทยากายวิภาค
ของผู้ป่วยที่สงสัยหรือติดเชื้อ COVID-19

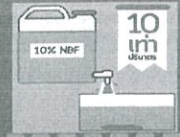

การจัดการสิ่งส่งตรวจทางพยาธิวิทยากายวิภาค ของผู้ป่วยที่สงสัยหรือติดเชื้อ COVID-19

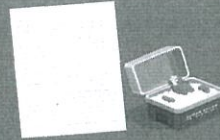

I. การเก็บสิ่งส่งตรวจทางพยาธิวิทยา (Surgical Pathology Specimen)

1. เมื่อแพทย์ตัดชิ้นเนื้อให้นำชิ้นเนื้อแช่ในภาชนะชั้นที่ 1 บรรจุน้ำยา 10% Neutral buffered formalin (10% NBF)ทันที โดยให้น้ำยา 10% NBF 10 เท่า ของชิ้นเนื้อขนาดเล็ก หรือ 4-6 เท่า ของชิ้นเนื้อขนาดใหญ่ ควรให้ศัลยแพทย์ผู้ทำการผ่าตัดผ่าน/ผ่าชิ้นเนื้อก่อนนำชิ้นเนื้อแช่ในน้ำยา 10% NBF เพื่อให้ชิ้นเนื้อสัมผัสน้ำยาได้มากที่สุด

2. ปิดภาชนะชั้นที่ 1 ที่บรรจุชิ้นเนื้อ และน้ำยา 10% NBF ให้สนิท ติดฉลากระบุข้อมูลผู้ป่วย (patient's identification data)

3. นำภาชนะดังกล่าวบรรจุลงในภาชนะชั้นที่ 2 (Secondary container ต้องทำด้วยวัสดุที่แข็งแรงทนทาน เช่น พลาสติก กล่องโฟม เป็นต้น) ติดฉลาก Biohazard

4. นำใบส่งตรวจที่ระบุข้อมูลทางคลินิก และมีสัญลักษณ์หรือระบุ Biohazard แยกส่งโดยไม่นำไปบรรจุในภาชนะชั้นที่ 2

หมายเหตุ: ใบส่งตรวจต้องเขียนในที่สะอาดไม่ปนเปื้อน เลือดหรือสารคัดหลั่งของผู้ป่วยเด็ดขาด

5. นำสิ่งส่งตรวจที่บรรจุในภาชนะชั้นที่ 2 ขึ้น พร้อมใบส่งตรวจทันที

II. ขั้นตอนการรับสิ่งส่งตรวจ

1. ทำการลงทะเบียนรับสิ่งส่งตรวจ

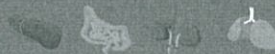
2. นำภาชนะบรรจุสิ่งส่งตรวจแยกไปตรวจรับ ภายในตู้ดูดไอสารเคมี ภายในห้องพยาธิวิทยา

3. เปิดภาชนะชั้นที่ 2 ออก นำภาชนะชั้นที่ 1 ออกมาตรวจดูฉลากระบุข้อมูลผู้ป่วย (ดูรายละเอียดการใช้ PPE)

4. ตรวจสอบปริมาณน้ำยา 10% NBF ในภาชนะชั้นที่ 1 ถ้าปริมาณน้ำยาไม่เพียงพอ ให้เติมน้ำยา 10% NBF ให้ได้ปริมาณที่เหมาะสมแล้วปิดฝาภาชนะให้เรียบร้อย ทำความสะอาดภายนอกผิวสัมผัสของภาชนะด้วยน้ำยาทำความสะอาดที่แนะนำ

5. ชิ้นเนื้อทุกขนาด ต้องแช่ในน้ำยา 10% NBF มากกว่า 24 ชั่วโมง

6. ทำความสะอาดด้านใน และด้านนอกภาชนะ ชั้นที่ 2 โดยใช้ยาทำความสะอาดที่แนะนำ

การจัดการสิ่งส่งตรวจทางพยาธิวิทยาจาก ของผู้ป่วยที่สงสัยหรือติดเชื้อ COVID-19

III. การตรวจสิ่งส่งตรวจ (Gross/Macroscopic examination)

1. แพทย์/ผู้ช่วยพยาธิแพทย์
ต้องใส่อุปกรณ์ป้องกันตามมาตรฐาน

2. ตรวจสอบภาชนะบรรจุชิ้นเนื้อ
ที่แช่น้ำยาอย่างน้อย 24 ชั่วโมง

3. หลังทำการตรวจชิ้นเนื้อ ถ้ามีชิ้นเนื้อเหลือให้เปลี่ยนน้ำยา 10% NFB
ทำความสะอาดผิวสัมผัสภายนอกภาชนะ
(แยกเก็บในพื้นที่เฉพาะที่มีสัญลักษณ์ Biohazard)

4. ทำความสะอาดพื้นที่ และอุปกรณ์ตามที่แนะนำ

IV. การจัดการสิ่งส่งตรวจชนิด ชิ้นเนื้อสด (Fresh specimen)

1. ไม่รับ ตรวจชิ้นเนื้อสด
2. ไม่ทำการตรวจชิ้นเนื้อด้วยวิธี Frozen section

V. การส่งตรวจทางเซลล์วิทยา (Cytology specimen)

1. ปฏิบัติงานภายใต้ Biosafety Cabinet class II
2. งดการปั่น Centrifuge
3. งดการตรวจ Fresh specimen

VI. การตรวจศพ (Autopsy)

1. ไม่ทำ autopsy ในรายที่ติดเชื้อ COVID-19
2. ส่วนรายที่อยู่ในข่ายสงสัย **ต้องพิสูจน์ยืนยันว่าไม่ได้ติดเชื้อ COVID-19** เสียก่อน จึงพิจารณาทำ autopsy ได้

VII. ข้อแนะนำในการใช้อุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคล

- หน้ากากอนามัย (surgical mask)
- ถุงมือชนิด disposable
- เสื้อคลุม/กาวน์แขนยาว
- goggles/face shield

น้ำยาทำความสะอาดพื้นผิวสัมผัส ที่แนะนำให้ใช้

- 62-71% Ethanol
- 0.5% Hydrogen peroxide
- 0.1% Sodium hypochlorite
- Quaternary ammonium compounds
- Phenolic compounds

VIII. น้ำยาทำความสะอาด

IX. การกำจัดขยะ

ให้ใช้วิธีการกำจัดขยะแบบเดียวกับขยะติดเชื้อทั่วไป

การจัดการสิ่งส่งตรวจทางพยาธิวิทยากายวิภาค ของผู้ป่วยที่สงสัยหรือติดเชื้อ COVID-19

การให้คำแนะนำญาติผู้เสียชีวิตจาก COVID-19

1. ศพที่บรรจุอยู่ในถุงเก็บศพ 2 ชั้น มีความปลอดภัยและไม่แพร่เชื้อโรคให้กับญาติ
2. ห้ามเปิดถุงเก็บศพโดยเด็ดขาด จึงไม่สามารถรดน้ำศพ และฉัตรรักษาศพได้
3. ให้บรรจุศพพร้อมถุงลงในโลงศพปิดฝาให้สนิทและไม่เปิดโลงอีก
4. ญาติสามารถนำศพไปประกอบพิธีทางศาสนาได้อย่างปลอดภัย
5. แนะนำให้เผาศพ โดยความร้อนจากเตาเผา (ประมาณ 400 - 700 องศาเซลเซียส) จะฆ่าเชื้อโรคจนหมด ควันจากการเผาจึงไม่ทำให้เกิดการแพร่กระจายเชื้อแต่อย่างใด และสามารถเก็บเต้ากระดูกได้ตามปกติ
6. หากไม่สามารถเผาศพ ก็สามารถนำไปฝังได้ เมื่อเนื้อเยื่อของศพเน่าเปื่อย เชื้อโรคก็จะสลายพร้อมกันไปด้วย

